

№ 6 чэрвень-ліпень 2011 г.

*О, Беларусь, мая шыпшына,
Зялёны ліст, чырвоны цвет!
У ветры дзікім не загінеш,
Чарнобылем не зарасцеш.
Ул. Дубоўка*

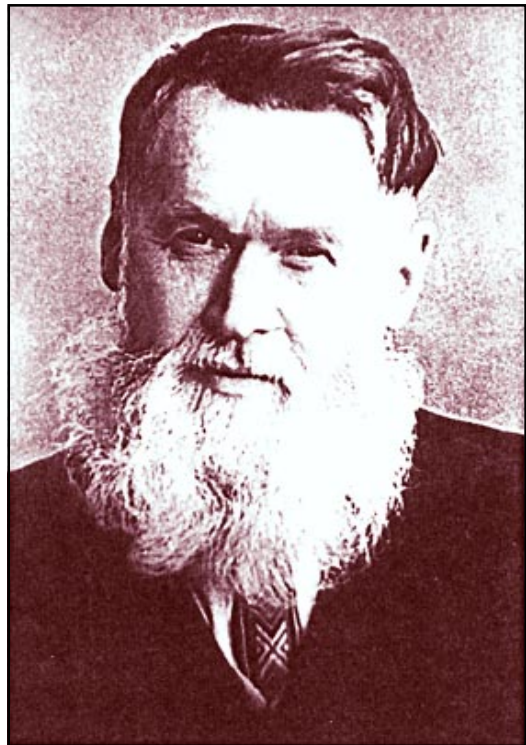
Шыпшына

**Бюлетэнь Пастаўскай раённай арганізацыі
Таварыства беларускай мовы імя Францыска Скарыны**

Уладзімір

Дубоўка:

"Некаторыя дзівяцца: "Вы ніколі не вучыліся ў беларускіх школах, пражылі бадай усё жыццё за межамі Беларусі, а мову ведаеце". Як жа яе не ведаць, калі яна родная! Як жа яе не любіць, калі яе стваралі на працягу вякоў твае продкі, гаварылі на ёй, перадалі табе ў спадчыну, як самы вялікі скарб свой..."

Уладзімір Дубоўка пра родныя мясціны

"...паехаў я неяк па Беларусі ў падарожжа. Мне думалася, што знайду я і пабачу каля нашых блакітных азёр і каля нашых шумлівых-гаманлівых пушчаў не менш цікавага, чымся дзе-небудзь каля далёкага сіняга мора альбо і за сінім морам нават.

...Тым людзям, якія дасканалы і ўсебаковы ведаюць сваю радзіму, для якіх усё ў наваколлі – адкрытая кніга, не толькі не шкодзіць, але нават трэба пабываць у далёкіх краінах. Як вядома,

пры выхаванні чалавека трэба ісці ад блізкага да далёкага.

Скажу адразу: я атрымаў надзвычайна вялікую асалоду ад гэтага падарожжа. Гутаркі на супынках, размовы ў аўтобусах, у сялянскіх хатах, цудоўныя краявіды, непаўторнае хараство рэк, азёр, лясоў і пералескаў – гэта ўсё варта пэндзляў выдатнейшых мастакоў, партытур выдатнейшых кампазітараў і натхнёных радкоў выдатнейшых паэтаў..."
(з кнігі У. Дубоўкі "Жоўтая акацыя")

НАШЫ НАВІНЫ

20 ліпеня Пастаўскі раён наведаў Аляксандр Лукашэнка. Ён пабываў на ферме ў СВК «Хацілы», у СВК «Камайскі» і Пастаўскім мэблевым цэнтры А. Бабічава, дзе пазнаёміўся з вытворчасцю і аглядзеў футбольны комплекс. На жаль праблемы функцыянавання беларускай мовы і развіцця беларускай культуры ў нашым рэгіёне выяўна саступаюць праблемам даення кароў і дакладнасці ўдараў па мячыку.

Упершыню на "Славянскім базары" беларусы замежжа прадставілі культурную праграму. У ёй бралі ўдзел нашы суайчыннікі з больш як дзесяці краін свету: Латвіі, Літвы, Эстоніі, Малдовы, Украіны, Польшчы, Расіі ды іншых. У канцэртнай зале "Віцебск" прайшоў шыкоўны канцэрт.

У Мінску ў выдавецтве "Кнігазбор" упершыню па-беларуску выйшла кніга твораў вядомага амерыканскага пісьменніка Эдгара По. Зборнік "Маска Чырвонае Смерці" склалі проза, паэзія і эсэістыка.

11 ліпеня споўнілася 100 год з дня нараджэння вядомага беларускага паэта Анатоля Астрэйкі. Выдаў каля дзесяці зборнікаў вершаў, некаторыя творы сталі песнямі. Перакладаў на беларускую мову прозу і вершы рускіх, украінскіх, літоўскіх, малдаўскіх, узбекскіх паэтаў.

Іркуцкае таварыства беларускай культуры імя Яна Чэрскага пачало падрыхтоўку да другой Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, прысвечанай 100-годдзю Сталыпінскай рэформы – самага масавага перасялення беларусаў у Прыбайкалле. Канферэнцыя адбудзецца 17 снежня ў Іркуцку.

Упершыню ў дзяржаўную праграму развіцця культуры краіны на 2011-2015 гады ўключаны вялікі раздзел, які тычыцца працы з беларускім замежжам. Плануецца ў краінах блізкага замежжа стварыць беларускія культурныя цэнтры.

"Народная газета" рэалізуе вялікі творчы праект "Сем Цудаў Беларусі". У фінальны этап для галасавання на сайце газеты выстаўлены 42 аб'екты гісторыі і культуры Беларусі – па сем ад кожнай вобласці. Віцебшчына прадстаўлена Крыжам Лазара Богшы (Крыж Еўфрасінні Полацкай), Сафійскім саборам у Полацку, Браслаўскай азёрнай групай, касцёлам у вёсцы Мосар, балотам Ельня ў Міёрскім раёне, Свята-Ільінскай царквой у Бешанковічах, мемарыялам "Прарыў" ва Ушацкім раёне.

Таварыства беларускай мовы прыняла зварот да маладых спецыялістаў:

Паважаныя выпускнікі ВНУ і сярэдніх спецыяльных устаноў!

Сёлета, калі наша краіна адзначае 20-я ўгодкі Незалежнасці, вы становіцеся на самастойны шлях у сваім прафесійным жыцці. Многія з Вас заканчвалі беларускамоўныя класы і школы, многія адстойвалі сваё канстытуцыйнае права навучацца на беларускай мове ў ВНУ і іншых вучэльнях.

Зараз мы звяртаемся да Вас: не цурайцеся роднай мовы Вашых продкаў, карыстайцеся словам Янкі Купалы і Якуба Коласа, Уладзіміра Караткевіча і Васіля Быкава ў сваёй прафесійнай дзейнасці. Ведайце: беларуская мова здольная паспрыяць дасягненню поспеху ў любой сферы. Кожны еўрапейскі бізнесовец ці навуковец не цураецца сваёй роднай мовы і штодня ёю карыстаецца.

Дык будзем жа годнымі еўрапейцамі ў сваім стаўленні да тысячагадовай мовы нашых продкаў!

6 ліпеня 2011 г.

ДУБОЎКАВЫ ЧЫТАННІ 2011

15 ліпеня споўнілася 111 год з дня нараджэння аднаго з адметнейшых беларускіх паэтаў, ураджэнца Пастаўшыны, Уладзіміра Дубоўкі. Як і мінулыя гады, сябры Пастаўскай раённай арганізацыі ТБМ сумесна з супрацоўнікамі раённай дзіцячай бібліятэкі, якой, дарэчы, нададзена імя нашага вядомага пісьменніка, правялі імпрэзу, каб ушанаваць яго памяць. У чытальнай зале бібліятэкі адбыліся 2-я Дубоўкавы чытанні, падчас якіх з паведамленнямі пра жыццёвы і творчы шлях паэта распавялі Людміла Сяменас і Ігар Пракаповіч.

Выступае Людміла Сяменас

У выкананні Наталлі Карнілавай, Тамары Храпавіцкай, Кацярыны Кухальскай, Віялеты Сяменас, Насці Гутар

Выступае Ігар Пракаповіч

Верш У. Дубоўкі чытае Каця Кухальская

прагучалі вершы У. Дубоўкі. Пра стварэнне сайта, прысвечанаму яго творчасці, расказала адна з яго супрацоўшчыц, настаўніца СШ № 2 горада Паставы Маргарыта Макруш.

Шыпшына і буклет для пастаўчан

А перад імпрэзай юныя ўдзельнікі мерапрыемства на цэнтральнай плошчы зладзілі запамінальную акцыю: дзяўчаты ў нацыянальных і шляхецкіх строях з сімпатычнымі кошычкамі, запоўненымі галінкамі шыпшыны, дарылі прахожым кветкі і буклеты з вершамі У. Дубоўкі і інфармацыяй пра яго творчасць. Было цікава назіраць, як некаторыя з цікавасцю раскрывалі буклет і чыталі Паэзію...

Ігар Пракаповіч

Уладзімір Арлоў пра Уладзіміра Дубоўку

*Масква сусьвету вушы прашумела
Пра самавызначэньне аж да зор.
Смаленск дзе? Невель? Гомель дзе
падзела?*

*Стварыла Гомельскі ганебны калідор.
Мы цацкай нейкай для чужынцаў сталі,
Пасьмешышчам для сьвету усяго.
Як быццам мала ў нашай волі сталі,
Як быццам ў сэрцах нашых згас агонь...*

Пад гэтым амаль набатным вершам, напісаным у сярэдзіне 1920-х (калі Гомель яшчэ ня быў у выніку намаганьняў нашых нацыянал-камуністаў вернуты ў склад БССР), стаяў подпіс: Янка Крывічанін. Чэкісты не адразу высьветлілі сапраўднае імя аўтара, але ўрэшце супадзеньне шрыфту на адбітках і друкавальнай машынцы ў прадстаўніцтве Беларускай ССР у Маскве не пакінула сумневаў: верш напісаны супрацоўнікам гэтае ўстановы Уладзімерам Дубоўкам.

У 1930-м яго, выпускніка маскоўскага Вышэйшага літаратурна-мастацкага інстытуту, аднаго з найталенавіцейшых сяброў зорнага згуртаваньня "Ўзвышша", бліскача перакладчыка Шэкспіра й Байрана, на трыццаць гадоў адлучылі ад літаратуры. Ягонья рукапісы прысвоіў сумна вядомы стукач і літпагромшчык Лука Бэндэ, які празь дзесяцігодзьдзі ласкава прадасьць гэтыя самыя рукапісы аўтару.

Сталінскім катом удалося на ўсё жыцьцё пасяліць у душы выдатнага паэта страх. Вярнуўшыся ў 1958-м з высылкі, ён застаўся ў Маскве. Мае старэйшыя калегі-пісьменьнікі, якія пераведвалі Дубоўку, апавядалі, што той і на схіле дзён пазьбягаў размоваў на хоць крыху рызыкаўныя тэмы і перахоўваў валізку з сваім сібірскім стальярскім інструмэнтам, думаючы, што той зноў спатрэбіцца, каб зарабіць у далёкіх краях на хлеб.

Створаны Дубоўкам у 1925-м верш "О Беларусь, мая шыпшына" (які ў юнацтве ўспрымаўся мною як неафіцыйны гімн) называюць прарочым:

О Беларусь, мая шыпшына, зялёны

ліст, чырвоны цьвет! У ветры дзікім не загінеш, чарнобылем не зарасьцеш...

"Добры дзень, мая Шыпшына", — назваў я дваццаць гадоў таму сваю першую кнігу.

ЗА ВЕРШ – ТЭРМІНОВА АРЫШТАВАЦЬ...

Да верша "За ўсе краі, за ўсе народы свету..." звярталіся даследчыкі, але большасць з іх лічыла яго ананімным творам. І толькі рэдкія архівісты здагадваліся аб аўтарстве. Сёння мы дакладна ведаем, што аўтар верша – Уладзімір Дубоўка. Першым устанавіў сапраўднае аўтарства У. Міхнюк. Зрабіў ён гэта дзякуючы "крымінальнай" справе паэта, у якой ёсць пастанова на арышт за подпісам Ягоды: "За написание и распространение антисоветского и антибольшевистского стихотворения "За все страны, за все народы...", подписанного псевдонимом Янка Крывичанин, постановляю: срочно арестовать гр. В. Н. Дубовко, проживающего по ул. М. Грузинская д. 13..."

Датавана пастанова 19. 07. 30. Варта адзначыць, што псеўданімам Янка Крывічанін Ул. Дубоўка больш не карыстаўся. Верш хадзіў у спісах, быў перакладзены на рускую мову нейкім супрацоўнікам АДПУ і разам з арыгіналам перапраўлены ў Маскву. Следчыя выявілі, што верш перадрукоўваўся на машынцы Беларускага пастпрэдства, у якім працаваў Ул. Дубоўка. Далейшае вядома – паэт адпакутаваў 27 гадоў з 30 прысуджаных (два разы па пяць і два – па дзесяць). Прычым, апошні дзесяцігадовы прысуд канчаўся наступнымі словамі: "...по истечению срока подследственный В. Н. Дубовко остаётся на пожизненное заключение".

Пасля 1927 года верш "За ўсе краі, за ўсе народу свету ..." быў упершыню надрукаваны ў газеце "Літаратура і мастацтва" (10 лістапада 1995 г., № 45). А пасля першай віленскай публікацыі прайшло семдзесят гадоў.

Зміцер Давідоўскі

Уладзімір Дубоўка

ЗА ЎСЕ КРАІ, ЗА ЎСЕ НАРОДЫ СВЕТУ...

За ўсе краі, за ўсе народы свету,
І што былі, і прыдуць што пасля:
Аздобленае горкім цьмяным
цветам
Зазнаць нам гора лёс благі паслаў.

Скараліся і моўчкі ўсё прымалі:
Самохаць можа прыйдзе лепшы
час.
Як лісцінку на поплаве качалі
І зневажалі чужаніцы нас.

Калонія праз некалькі сталеццяў,
Наедак ненажорным груганом...
Я прысягаю – праклянуць нас
дзеці...
За апяшаласць нашу нам праклён.

На плечы ганьбы мы прынялі
многа:
Нявольніцтва, жабрацтва навакол.
Слязьмі сясцёр чужынцам мыем
ногі,
Заместа песень стогны бедакоў.

Прыціх наш край: ад гутарак
аскома...
Прыціх наш край: маўчаць, усе
маўчаць.
Свабодай карыстаюцца сачкомы,
Каб тых, хто мысліць, у астрог
саджаць.

Дакуль чакаць і варажыць
павінны?
Пакуль раса не выесць вочы нам...
З усіх бакоў над нашаю краінай
Сплялася несусветная мана.

На нашым карку торг спраўляе
смела
Масква з Варшавай, з Рыгай і

Літвой,
І наша змучанае катам цела
Штогодна новай кроіцца мяжой.

Масква сусвету вушы прашумела
Пра самавызначэнне аж да зор.
Смаленск дзе? Невель? Гомель дзе
падзела?
Стварыла гомельскі ганебны
калідар.

.....
.....
.....
.....

Мы цацкай нейкай для чужынцаў
сталі,
Пасмешышчам для свету усяго,
Як быццам мала ў нашай волі
сталі,
Як быццам ў сэрцах нашых згас
агонь.

Браты мае! Даволі ашуканства!
Гасцей да хаты выправіць пара.
З лазы заплаканай спляцём ім
кайстры
Для нарабаванага у нас добра.

Сляды іх гідкія пяском пасыпем,
Пясочкам светленькім пасыпем іх,
Каб гэтай шумы, акупантаў-
злыдняў
Апошні водгук прагучэў і сціх.

А не, дык надармо усё, жыццё
надарма,
Лажыся ў яму Сам, Народзе мой, -
Пакуль ты сам не будзеш
гаспадарыць,
Не развітаешся з жабрацкай
калітой.

29 верасня 1926 г.
г. Мінск

Ігар Пракаповіч

РОДНЫЯ МЯСЦІНЫ УЛАДЗІМІРА ДУБОЎКІ

Уладзімір Мікалаевіч Дубоўка - старэйшы беларускі паэт, адзін з лідэраў маладой нацыянальнай літаратуры першай паловы XX стагоддзя. Нарадзіўся ён 2 (15) ліпеня 1900 года ў вёсцы Агароднікі Пастаўскага раёна. Пра гэта ён пісаў у сваіх успамінах, такія звесткі падаюцца ва ўсіх даведніках і энцыклапедыях. Аднак некаторыя мясцовыя жыхары ўпэўнена сцвярджаюць, што паэт нарадзіўся ў Манькавічах, у хаце, што стаяла амаль у цэнтры вёскі. Хто ж мае рацыю і чаму розніцца сведчанні? Відаць, справа ў тым, што сям'я Дубоўкаў у той час сапраўды жыла ў Манькавічах, дзе бацька паэта Мікалай працаваў на бровары ў князя Друцкага-Любецкага, і пачатак свайго жыцця Уладзімір Дубоўка правёў у гэтым мястэчку. А вось нарадзіўся ён на свет у Агародніках, у хаце, дзе на той час жылі ягоныя дзядуля і бабуля па бацькавай лініі. З гэтага вынікае, што і Агароднікі, і Манькавічы можна лічыць раўнапраўнымі радзімамі паэта. Калі ўважліва прачытаць кнігу ўспамінаў У. Дубоўкі "Пялёсткі", то можна заўважыць, што абедзве вёскі з іх ваколіцамі зрабілі вялікі ўплыў на фарміраванне характару і сістэмы жыццёвых каштоўнасцей будучага паэта.

Агароднікі – вёсачка невялікая. Яе хаты выцягнуліся двума радамі абাপал вуліцы на пагорку непадалёку ад рачулки Аржоўка, якая, упадаючы ў раку Мядзелка, утварае Сутокі, пра якія паэт згадвае ў сваіх успамінах. Паўднёвы край вёскі ўпіраецца ў міжнародную шашу Вільня-Полацк, паўночны – выходзіць на дарогу Паставы-Калееўцы.

Як пісаў ва ўспамінах У. Дубоўка: "Дзед меў трох сыноў, старэйшы - мой бацька, рана застаўся сіратою, ад не вельмі салодкага жыцця пры мачысе,

ён падаўся у рабочыя на бровары, дзе адарвала машына ўсе пальцы. Князь не даў ніякай дапамогі на калецтва". Пазней князь усё ж такі дапамог яму ўладкавацца на працу прадаўцом у краме. Хадзіў тры зімы ў школу, займаўся самаадукацыяй, ведаў нямецкую, яўрэйскую, польскую мовы. Характар меў лагодны, добры, не піў гарэлкі, не курыў, не быў сквапны на грошы, а вучыў дзяцей (6 сыноў і 1 дачка).

Маці паэта родам з Язоў, што каля возера Доўжа за 3 км ад Манькавічаў. Яе бацька пражыў 117 гадоў, меў шэсць дачок. Дубоўка пісаў: "Мая маці была непісьменная, але мела ясны прыродны розум, любіла беларускую мову, якой і навучыла мяне. Была вялікай працаўніцаю... Пачатковая мая адукацыя - начлег, млын, паста кароў. Слухаў музыку азёрных хваль, няспынны шум бору, птушыныя спевы".

Сваю адукацыю ўладзімір Дубоўка пачаў у Манькавіцкай пачатковай рускай школе з шасці гадоў і яго маленства цесна звязана з гэтай вёскай. Тут ён гуляў са сваімі сябрамі, наведваў нядзельныя фэсты і кірмашы, дапамагаў у працы бацьку. Свае дзіцячыя прыгоды Дубоўка апісаў ў кнізе апавяданняў-ўспамінаў "Пялёсткі". У "Незапрошаных візіцёрах" ён расказвае пра таёмнае наведванне з сябрамі княжай бібліятэкі, якая знаходзілася ў палацы; ў "Пажары" распавядае пра тое, як быў спалены панскі маёнтак; у "Знакамітым пакупніку" прыгадвае аўкцыён, на якім распрадаваліся рэчы манькавіцкага бацькоўкі.

Тутэйшая зямля, яе маляўнічая прырода і працавітыя таленавітыя людзі, зрабілі моцны ўплыў на фармаванне светапогляду будучага паэта. Хоць у родных мясцінах Дубоўка жыў толькі да 14 гадоў, бо першая сусветная вайна прымусіла сям'ю выехаць у Расію, "залатыя зярняты" беларускай мовы, мясцовая культура і фальклор сталіся тымі крыніцамі, якія нават у самыя цяжкія часіны жылілі душу паэта.

Уладзімір Дубоўка**НА РОДНЫХ ПРАСТОРАХ**

У даліны звіваецца змрок,
па снягу пакаціліся пасмы.
Пазлацістай убраны зарой
небакрай усміхаецца ясны.

З небакраю істужкі ляглі
на вяршаліны стромкага бору.
Срэбра снегу ільсніцца ў галлі,
срэбра зімнага, чыстага ўбору.

Ціныня... цішыня... цішыня...
Быццам сон з гэтай сцюжай сябруе.
Капыты толькі ў звях звіняць,
шарахціць над аглоблямі збруя.

А ўначы галасілі вятры,
абрывалі ў мяцеліцы крылле.
Бор стагнаў у павевах стары,
ды ваўкі за амшарамі вылі.

Па-над шляхам спляліся сукі,
у бахматым убранны сцюдзеным.
Надзвычайным здаецца такім
гэты лес, хараством атулены.

Калі глянеш ты раптам услед,
уцякаюць зяленыя хвоі.
І шумяць многатонна ўсе
з непазбыўным сваім непакоем...

Ягад зімных вяночкі з рабін
пунсавеюць на фоне срабрыстым.
Ці сумысля іх тут хто завіў,
ці расыпала восень маністы?

Дрэвы нікнуць, сплываюць назад,
усміхаюцца ветліва вескі.
Між бярозавых даўніх прысад —
шыза-сіняга дыму палоскі.

Так знаема усе навакол,
быццам быў тут нядаўна, учора.
А здаецца, не выстрачыць слоў,
каб сказаць пра знаемае добра.

Слоў такіх і на свеце няма:
толькі сэрцам адчуеш ты шчырым.
А калі ў тваім сэрцы зіма,
палятуць ад цябе яны ў вырай...

Карагод непазбыўных часін,
хараство твае сэрцам вітаю!
Як лісце ці з бяроз, ці з асін,
дні адзін за адным адлятаюць...

У паветры зімовым лягла
надзвычайная нейкая сіла.
Можа, сілаю гэтай імгла
наваколле усе напаіла.

І такая надзея ў грудзях,
і такая бадзерасць і слодыч!
Не навечна снягі на палях,
а рака — пад скляпеннямі леду.

Распранайцеся, плечы мае!
Яшчэ толькі жыцце пачалося!
Падарожнаму вецер пяе
з палазамі у тон сугалоссі.

Адпачынку пара не прыйшла,
ў снег сцюдзены турботы ўсе высып.
У бясконцасці траціцца шлях,
пры шляху незлічоная выспы.

Пазнаюць тут і радасць і сум,
за свет цэлы хварэе хто-небудзь.
Набываюць і трацяць красу
на спажытках і глебе і небу.

Новы дзень нас наперад заве, —
не шкадуй сваіх сіл для айчыны!
Перамога ўсе чалавек
пры змаганні упартым, няспынным!

У даліны ссуваецца змрок,
быццам кужалем выслана поле.
Пазлацістай убраны зарой
не зацьміцца штандар наш ніколі.

**ЛЕКАВЫЯ РАСЛІНЫ
Ў ТВОРАХ У. ДУБОЎКІ
(урывак з аповесці “Жоўтая
акацыя”)**

Як толькі я сябе помню, бацькі мае і старэйшыя людзі-суседзі прывучалі нас, малых, шанаваць усё жывое, што было навакол нас.

- Не тапчы травіцу, хадзі сцежачкай. Травіца вырасце. Яе скосяць – будзе сена кароўкам, каню...

- Не чапай, не ламай гэтага дубочка або сасонкі. З іх вырастуць вялікія дрэвы, пойдучь на добры спажытак людзям – або на хату, або на шафу...

- Асцярожна рві яблыкі – не паламай, не адвіхні галінку. Дрэва будзе хварэць, на паламаным суку не будзе яблыкаў...

- Праз жыта нацянькі не хадзі. Калі патопчаш яго, будзе менш хлеба...

Як толькі я сябе помню, штодня даводзілася пачуць нешта новае і цікавае.

- Гэтая зёлка – дзівасіл. Калі выкапаць і пасушыць ягонае карэнне – будзе зелле ад болю ў грудзях...

- Гэтая прыгожая красачка – валошка, або васілёк. Калі яго пасушыць – будзе зелле ад хваробы вачэй, яно дапаможа, каб вочы яснаейшымі былі... Гэта самае зелле і яшчэ ад некаторых хвароб дапамагае...

З таго менавіта часу расло ў мяне вялікае замілаванне да прыроды. Нават крапіву, нават жыгучку, якой, даводзілася, частавалі мяне (ды не аднаго мяне толькі) за некаторыя грахі дзяцінства, забаранялася збіваць без дай прычыны пугаю.

Пра жыгучку маці расказала нам цікавае апавяданне з свайго ўласнага жыцця:

- Было ў нас вялікае няшчасце. Накаснулася на нашыя землі, на нашыя

вескі сташная хвароба – халерыя. Людзі паміралі цэлымі сем’ямі. Казалі, што з паветра яна ўзялася, казалі, што з вады. Але ад гэтага лягчэй не было. Дакацілася яна і да нашых вёсак – да Парасак, да Шабаноў. Таго і глядзі, што ў нашыя маленькія Язы прыйдзе. Мой тата, ваш дзядуля, прынёс поўную посцілку жыгучкі і загадаў нам усім распрануцца да голі. А было нас, сяцёр, пяцёра ды мама (бабуля ваша) шостая. Мы – у слёзы. Нічога не дапамагае:

- Распранайцеся, і ўсё там!

Параспраналіся. Кладзе тата нас па чарзе на лаву. Набірае ў дзве рукі цэлы вехаць жыгучкі і пачынае ад галавы да пятак націраць ёю. Гвалт, енк, што цяжка нават уявіць сабе. А ён – хоць бы што. Усіх панапякаў-панаціраў гэнай жыгучкай, ды так, што жывога месца не засталася ў нас ніводнага.

Пасля распрануўся сам, і маці яго таксама націрала. Што нам было толькі прыемна – мы аж смяяліся праз слёзы, - гэта, што ён сам пачаў войкаць і прыгаворваць:

- А каб цябе разіла!.. А каб ты затонула, тая халерыя!.. Тры мацней, тры мацней... А каб яе...

- Мала таго, пасля ўсяго набраў яшчэ ладны вехаць жыгучкі і даціраў тыя месцы, якія ваша бабуля праз недагляд, ад страху ці шкадуючы прапусціла...

І што б вы думалі? Ці так мінула нас хвароба, ці жыгучка сапраўды дапамагла, але ніхто з нашай сям’і на тую халерыю не хварэў...

Што ж, дарагія чытачы! Пастаіш, бывала, з пугаю над жыгучкай. Аж рукі свярбяць: так хочацца сцебануць яе пад карэньчыкі. Але ўспомніш матчыны словы пра тую страшную хваробу і падумаеш: “А калі яна прыйдзе ізноў, чым жа мы будзем лячыцца?”

ШЫПШЫНА

Выданне Пастаўскай раённай арганізацыі Таварыства беларускай мовы імя Францыска Скарыны

Адказы за нумар:
Ігар Пракаповіч

Адрас: 211875,
горад Паставы,
вул. Паркавая, 52.
Тэл.: 02155-4-44-75

Вёрстка: Ігар Пракаповіч

Рэдакцыя можа не падзяляць думкі аўтараў друкаваных матэрыялаў

Надрукавана на абсталяванні сяброў, распаўсюджваецца дарма

Наклад 100 асобнікаў